

A Fővárosi Ítéltábla dr. Frank Tímea pártfogó ügyvéd (fél címe 1) által képviselt ... (I.rendű felperes címe) I. rendű és I...né (u.o.) II. rendű felpereseknek - dr. Kőváriné dr. Benkő Ingrid ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. szeptember 4. napján kelt 25.P.21.132/2012/23. számú ítélete ellen az I-II. rendű felperesek részéről 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I-II. rendű felpereseket, hogy - 15 napon belül - együttesen fizessenek meg az alperesnek 50.000 (Ötvenezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

Az I-II. rendű felperesek képviselőjét ellátó dr. Frank Tímea ügyvéd (fél címe 1) pártfogó ügyvédi díját együttesen az I-II. rendű felperesek viselik.

A le nem rótt 480.000 (Négyszáznyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes a ... elnök-püspöke, az ...nek törvényes képviselő püspöke. Az I. rendű felperes 1987 óta, a II. rendű felperes 1982 óta a ...ben lelkészként állt szolgálatban.

A ... internetes hírportálon 2009. november 19-én „Fegyelmissel rúgták ki a ... lelkész házaspárt” címmel jelent meg cikk. A cikk szövege szerint: „Az utóbbi évek legsúlyosabb büntetésével, fegyelmissel távolított el a ... nek fegyelmi tanácsa egy ... lelkész házaspárt; a férfit megfosztották hivatalától, feleségét pedig a ... lelkészi szolgálatától. Ő tehát még lelkész marad, feltéve, ha talál magának befogadó gyülekezetet.” Ezt követően a cikk ..., az egyházkerület püspöke által tett

nyilatkozatot tartalmazza, miszerint: „a döntés egy három napon át tartó, 30 órás tárgyaláson, számtalan tanú meghallgatása után született. Az egyházi tanács megállapítása szerint ... lelkész a legsúlyosabb egyházi vétséget követte el: leépítette a ... gyülekezetet. Az egykor sok száz tagú gyülekezet mára semmivé lett, idén már konfirmációt sem tartottak, és mindössze nyolcvanra csökkent az egyházfenntartói járulékot. A püspök elmondása szerint ... nem először követett el fegyelmi vétséget, és emiatt 2002-ben, még ... püspöksége idején döntés született arról, hogy nem tölthet be ...on lelkészi szerepkört. Ő azonban a döntést semmibe vette, sőt 2005-ben a felsőbb egyházi vezetők hozzájárulása nélkül igazgató-lelkésszé választotta magát a saját embereivel. 2008-ban ismét eljárás indult ellene törvénytelen munkaviszony miatt.” A cikk a továbbiakban tartalmazza, hogy „...- mivel a korábbi döntés szerint már nem is gyakorolhatta volna a lelkészi hivatást - fizetést sem kaphatott volna. Ő azonban saját magának utalványozott fizetést, ráadásul a dupláját annak, amennyit ma ...on egy lelkész átlagosan kap.” A cikkben az alperes a következőket is előadta: „... ellen nagyon sok írásos bejelentés érkezett a püspökséghez a ... egyházkerület által fenntartott diakóniai intézményekből. Ennek alapján alaposan feltételezhető, hogy a lelkész nem megfelelően járt el az idősekkel, a belépéskor milliókat kért el, de nem gondoskodott megfelelően az élelmezésükről sem.”

A ...-on megjelent hírt - javarészt szó szerint - egyéb internetes hírportálok is átvették, így a ..., a ... és a ... is megjelent. Ugyancsak 2009. november 19-én a Megyei Körkép című nyomtatott lap is beszámolt a ... által közöltekről „Pakolhatnak a ... lelkészek” címmel. A cikk tartalmazza, hogy a „lelkészházaspár nem megfelelően járt el az idősekkel, a belépéskor milliókat kértek el, de nem gondoskodtak megfelelően az élelmezésükről sem.” A ... internetes hírportálon az alperes nevével fémjelzett „Tájékoztatás a ... gyülekezet tagjainak” címmel hírlevél jelent meg, amelynek lead szövege szerint: „Az ...ben járt november 15-én ... esperes, aki tájékoztatta az egyházközösség tagjait arról, hogy a ... november 10-én mintegy harminc órás fegyelmi vizsgálat és tanúkihallgatások után azt a döntést hozta, hogy ...t megfosztja lelkészi minőségétől, feleségét, ...nét pedig ... munkaviszonyától. A panaszoltak a döntést nem fellebbezhetik meg. A határozat az érintettek és a tanúk jelenlétében kihirdetésre került. Hivatalos tájékoztatásra - egyházunk törvényes rendjének megfelelően - csak a fegyelmi tanács határozatának jogerőre emelkedése után kerül majd sor. A döntésről a gyülekezet tagjainak szóló tájékoztató szövegét teljes terjedelmében ezúton közöljük.” Ezt követően a honlapon olvasható a D-305/2009. számú 2009. november 16-i tájékoztató szövege, miszerint 2009. november 10-én a Fegyelmi Tanács határozatot hozott ... lelkész hivatalvesztéséről, valamint ...né lelkész szolgálati jogviszonyának megszüntetéséről. ... első ízben 2003-ban került felmentésre. „De ő (t.i.: ...), a jogerős bírósági ítélet ellenére, tovább folytatta gyülekezeti lelkészi szolgálatát ...né mellett. Majd a büntetés elévülése után, anélkül, hogy a gyülekezet újraválasztotta volna, 2005. december 15-én igazgató-lelkésszé választotta magát.” Emiatt az I. rendű felperest elmarasztalták és eltiltották 2012. december 31-ig a választás és választhatóság jogától. Az eltiltás nem vonatkozott a gyülekezeti lelkészi szolgálatra való választásra, és felhívták, hogy rendezze törvénytelen lelkészi státuszát. „Az

újraválasztás folyamata 2008 tavaszán be is indult, de sajnos ennek során ismételten, többször törvénytelenül jár el a lelkészházaspár. Egyidejűleg a gyülekezet diakóniai intézményeiben és az iskolájában is egyre súlyosabbá vált a helyzet a lelkészházaspár diktatórikus vezetési stílusa miatt. Ezt jelezte az ... hatósági bezáratása, valamint több dolgozó önkényes eltávolítása, melynek következtében, az elvesztett munkaügyi perek nyomán többmillió kár érte az egyházközséget." Ezt követően rögzítésre került, hogy a panaszlevelekben is írt tarthatatlan állapotok kezelése miatt került sor a „canonica visitatoria”, amelynek eredménye egy tízpontos feljegyzés lett, amelyet „az arra, néhány kiválasztott presbiter által írt arrogáns felelet” követett. Mindezek után a nyár újabb krízist hozott az iskola életében - írja a tájékoztató, „pedagógusok lecserélése”, „romakérdés....”.

A felügyelő ezt követően a Fegyelmi Tanácshoz fordult, aki tanúk és szakértők meghallgatását követően „meggyőződött arról, hogy a gyülekezet évek óta tartó drasztikus fogyásának, megosztottságának és elszigetelődésének, az intézmények visszatérő krízisének oka a lelkészházaspár erőszakos vezetési stílusa és hitelvesztett szolgálata.” Ezt követően a tájékoztatóban az olvasható, hogy a Fegyelmi Tanács álláspontja az ügyben az lett, hogy a lelkészházaspár lerombolta a korábbi évek szolgálatait, melynek statisztikailag is mérhető következménye van. A tájékoztató azzal a konklúzióval zárult, hogy „ebben a kritikus helyzetben hozta meg a Fegyelmi Tanács felelős és nehéz döntését, mellyel lehetőséget kíván biztosítani mind a gyülekezetnek, mind pedig a lelkészházaspárnak az újrakezdésre.”

Ugyanebben a témakörben jelent meg továbbá a ... weboldalnak Hírek címszava alatt „Az egyházban nem hatalom, hanem szolgálat van! - interjú ... püspökkel a ... gyülekezeteiben történt változásokról címmel az alperessel készített interjú szövege, amelynek következménye az alperes nyilatkozata szerint, hogy egy iskolát be kell zárni. „A pedagógusokkal mi lesz?” kérdésre az alperes azt nyilatkozta: „A törvényesen járó végkielégítést ki fogjuk nekik fizetni. A fenntartó egyházközség felelőssége, hogy sajnos úgy vettek fel pedagógusokat, hogy nem volt meg a megfelelő gyermeklétszám, nem volt meg a finanszírozási alap. Sajnos a leköszönő lelkészházaspár elvakult víziója lett volna az is, hogy erre az életképtelen általános iskolára még egy gimnáziumot is szerettek volna alapítani.” A riporter azon kérdésére pedig, hogy „Hogyan történhetett az, hogy gyakorlatilag a csődeljárásig elhúzódott ez az ügy. Nem tudott ebbe az egyházi vezetés korábban közbeszólni?” az alperes az interjú során az alábbi választ adta: „Ezt az irreális, felelőtlen ámokfutást azért nem lehetett megakadályozni, mert a gyülekezet fenntartásában volt az iskola. A presbitérium tagjai fizetett alkalmazottak voltak a gyülekezetben, tehát egzisztenciálisan a lelkésztől függtek, és mindig mindent megszavaztak, amit a lelkészházaspár szeretett volna. [...] Ki kell mondani: a lelkészházaspár a gyülekezetet, az intézményeket anyagi, szervezeti és lelki csődbe vitte bele.”

Az I. rendű felperest a ... Bírósága DKB-1/2002-4. számú ítéletével elmozdítás viselt tisztségéből fegyelmi büntetéssel sújtotta, a döntést az ... Bírósága 2/2003/MEEOB-19/2/2002/MEEOB ítéletével helybenhagyta. Ugyancsak az I. rendű felperest a ... Fegyelmi Tanácsa D-22/2008. számú határozatával eltiltotta a választás és

választhatóság jogától 2012. december 31-ig azzal, hogy az eltiltás nem vonatkozik a gyülekezeti lelkészi szolgálatra való választásra. Ehhez azonban rendeznie kellett a törvénytelen lelkészi státuszát, amelyre nem került sor, így a fegyelmi tanács alappal róta a 4-III/2009. számú ítéletében az I. rendű felperes terhére, hogy szabályos újraválasztás és beiktatás nélkül végzett lelkészi szolgálatot. Az alperes a 4/2/2009. számú határozatával 2009. október 20-án fegyelmi eljárás lefolytatását kezdeményezte az I-II. rendű felperesekkel szemben. Az eljárásban a fegyelmi tanács a 2009. november 10-én kelt 4-III/2009. számú ítéletében megállapította, hogy az I. rendű felperes a ... zsinati törvényének, az egyház törvényes rendjének és békéjének megőrzéséről szóló 2005. évi IX. törvény 32. § b), d), e) és f) pontjaiban meghatározott fegyelmi vétségeket elkövette, ezért a törvény 33. § (1) bekezdés g) pontja és 34. § (1) bekezdés g) pontja alapján hivatalvesztésre ítélte, ami a lelkészi hivataltól való megfosztását jelenti, és a lelkészi nyilvántartásból való törlését. A II. rendű felperest a fegyelmi tanács a szolgálati viszonyából elbocsátotta, rendelkezési állományba került.

Az I-II. rendű felperesek fellebbezéssel éltek a fegyelmi döntés ellen, a ... Bírósága MEE-7/2009/6. számú ítéletével azonban az I-II. rendű felperesek keresetét elutasította. Az I-II. rendű felperesek ezt követően perújítással éltek, amely ugyancsak elutasításra került.

Az I-II. rendű felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes az idézett nyilatkozataival megsértette személyhez fűződő jogukat, jóhírnevüket. Kérték továbbá az alperest arra kötelezni, hogy támogassa az I. rendű felperest tábori szolgálat ellátásában, és 6.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kérték az alperest kötelezni.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Elsődleges hivatkozása szerint az I-II. rendű felperesek nem a megfelelő alperessel szemben terjesztették elő keresetüket. Az alperes aének törvényes képviselő püspöke, és mint a ... Fegyelmi Tanács tagja tette a sérelmezett nyilatkozatokat, választott tisztségviselőként őt felelősségre vonni nem lehet. A személyhez fűződő jogok megsértése miatt igény kizárólag a jogi személlyel szemben lett volna érvényesíthető. Érdemben előadta, hogy a sérelmezett közlések nem állítanak valótlan tény, való tény hamis színben nem tüntetnek fel. A cikkekben az egyházi döntéseknek megfelelő tényállítások szerepelnek, amelyek a bírói gyakorlat szerint sem alapoznak meg személyiségi jogsértést, az interjúban és a körlevélben az alperes ugyanis feladat- és hatáskörében eljárva egy jogerős egyházi döntésről tájékoztatta a nyilvánosságot. Hangsúlyozta, hogy az egyházi eljárásban született döntés értékelése, felülvizsgálata nem lehet a jelen per tárgya.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte az I-II. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 127.000 forint perköltséget. Rendelkezése szerint a felmerült 360.000 forint eljárási illetéket az állam viseli. Az alperes pergátló kifogása kapcsán az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a nyilatkozat alapján az alperes érintettsége egyértelmű, az I-II. rendű

felperesek nincsenek elzárva attól, hogy az alperessel, mint nyilatkozattevővel szemben terjesszenek elő keresetet. A jogvita érdemét tekintve kiemelte: nem feladata a polgári bíróságnak, hogy az egyház belső ügyeibe beavatkozzon, az általa hozott határozatokat felülvizsgálja. A bíróság feladata a sérelmezett közlések valóságtartalmának, valamint annak vizsgálata volt, hogy a közlés való tényállításaival esetlegesen megvalósította-e az I-II. rendű felperesek hamis színben való feltüntetését. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként úgy foglalt állást, hogy a sérelmezett kijelentésekben az alperes a következők szerint nem állított valótlan tényeket.

1. „a sok száz tagú gyülekezet mára semmivé lett, mindössze 80-an fizettek egyházfenntartói járulékot” kijelentés kapcsán megállapította, hogy az alperes csatolta azon iratokat, amelyek alapján megállapítható, hogy ezen tényállítás valós, amelyet az I-II. rendű felperesek nem tudtak cáfolni;
2. a „... teljesen leépítette a gyülekezetet” kijelentés az elsőfokú bíróság álláspontja szerint egy olyan vélemény, amelyre az alperes a rendelkezésre álló adatok alapján alappal jutott;
3. „a lelkészházaspár nem megfelelően bánt a szeretetotthonban élő idős emberekkel” kijelentés kapcsán úgy foglalt állást, hogy az értékítéletet fogalmaz meg, amely nem alkalmas arra, hogy személyiségi jogsértés megállapításának tárgya legyen, figyelemmel arra, hogy bár erős kritikai felhangú, de nem indokolatlanul bántó, megalázó;
4. a „... nem gyakorolhatta volna lelkészi hivatását, ő azonban a döntést semmibe véve igazgató-lelkésszé választotta magát anélkül, hogy a gyülekezet újraválasztotta volna; 2005. december 15-én igazgató-lelkésszé választotta magát; ... újraválasztási folyamata 2008 tavaszán beindult, ennek során ismételten törvénytelenül járt el a lelkészházaspár” kijelentések kapcsán úgy foglalt állást, hogy azok valóságát az alperes az egyházi ítélet csatolásával, a fegyelmi tanács határozatával bizonyította;
5. „a lelkészházaspárnak diktatórikus a vezetési stílusa és hitelvesztett a szolgálata” az elsőfokú bíróság szerint olyan kijelentés, amely véleménynyilvánítás, értékítélet, személyiségi jogsértés megállapításának nem lehet alapja, az indokolt mértéket nem lépi túl, az alperes ebben a körben is egy egyházi határozat indokolásából idézett;
6. a „több dolgozó önkényes eltávolítása, elvesztett munkaügyi perek” kijelentéssel az alperes való tényt közölt;
7. „a canonica visitatio tíz pontjára csupán néhány kiválasztott presbiter válaszolt” kitétel valóságtartalmát bizonyító okiratot az alperes ugyancsak csatolta;
8. az „úgy gondolom... sajnós a leköszönő lelkészházaspár elvakult víziója lett az evangélikus gimnázium megvalósítása” kijelentéssel az alperes a véleményét fejtette ki;
9. a „ki kell mondani: a lelkészházaspár a gyülekezetet, az intézményeket anyagi, szervezeti és lelki csődbe vitte bele” ugyancsak olyan, az adott szövegkörnyezetben véleménynyilvánításnak minősülő kijelentés, amely személyiségi jogvédelmi igényt nem alapoz meg;

10. a „... magának utalványozott fizetést, a presbitérium tagjai fizetett alkalmazottak voltak a gyülekezetben" kijelentés kapcsán az elsőfokú bíróság a csatolt okiratokra tekintettel megállapította, hogy az alperesi tényállítás valós volt, azt az I-II. rendű felperesek az általuk meghallgatni kért tanúk vallomásaival sem tudták cáfolni;
11. „a Fegyelmi Tanács új lehetőséget kíván nyújtani a lelkész házaspárnak, valamint a gyülekezetnek az újrakezdéshez" kijelentés valóságtartalmát az alperes ugyancsak okiratokkal támasztotta alá.

Megjegyezte továbbá az elsőfokú bíróság, hogy az alperes egy egyházi eljárás tekintetében tett nyilatkozatot az annak indokolását képező rendelkezések tekintetében, valamely eljárásról történő híradás nem képezheti személyiségi jogsértés megállapítását, amennyiben az eljárás aktuális helyzetét valósághűen mutatja be.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I-II. rendű felperesek terjesztettek elő fellebbezést, annak megváltoztatásával a keresetüknek helyt adó döntés meghozatalát kérve. Sérelmezték, hogy ... a fegyelmi tanács határozatát 2009 novemberében úgy hozta nyilvánosságra, hogy a jogerős határozat még meg sem született. Az a kijelentése, miszerint „a lelkész nem megfelelően járt el az idősekkel, a belépéskor milliókat kért el, de nem gondoskodott megfelelően az ételmezésükről sem", pedig akkor került a nyilvánosság elé, amikor még nem történt meg ezeknek a körülményeknek a vizsgálata. Állításuk szerint a püspök súlyosan sértette személyiségi jogaikat, a jogerős ítélet megszületése előtt előzetes ítéletmondást követett el, hatalmával visszaélve ráerőltette püspöki akaratát a másodfokon eljáró bírói testületre. Kiemelte: aggályos a protestantizmus egyházi szerkezeti létezését megszégyenítő jelenlegi gyakorlat elfogadása az elsőfokú bíróság részről, egy ítéletet egyoldalúan olyan bizonyítékokra alapozni, amely az egyházi diktatúrából ered. Az első sérelmezett kijelentés kapcsán állították, hogy az a valóságnak nem felel meg, különös tekintettel arra, hogy a hittanos gyermekek száma 2009 szeptemberében 178 fő volt, így 2009-ben nyilvánvalóan nem lehet igaz az alperes állítása a 80 egyháztagról. A második kijelentés kapcsán sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az állítás cáfolatául beküldött írásos bizonyítékaikat arról, hogy itt egy élő, intézményeket működtető, több száz tagú gyülekezetről van szó. A harmadik sérelmezett kijelentés kapcsán kiemelték, hogy több időt töltenek a szeretetotthonban, mint otthon családi körben. A meghallgatott tanúk vallomása is alátámasztja azt, hogy indokolatlanul bántó az az alperesi állítás, miszerint nem megfelelően bántak az idősekkel. A negyedik kitétel kapcsán sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság a tények meghamisítását fogadta el annak ellenére, hogy a beiktatásról szóló jegyzőkönyvet is csatolták. Az ötödik kijelentés kapcsán előadták, hogy amennyiben az véleménynyilvánításnak minősül, akkor is rendkívül bántó, megalázó a diktatórikus vezetési stílus, a hitelvesztett szolgálat nagy nyilvánosság előtti emlegetése. A hatodik kijelentés kapcsán kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság egy felügyelő által írt panaszlevelet fogadott el annak ellenére, hogy ez a felügyelő volt az, aki nem akarta beírni gyermekét a gyülekezetének iskolájába az ott tanuló cigánygyermekek miatt. A hetedik kitétel

kapcsán arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyíték teljes képtelenség, ugyanis 25 presbiter közül 20 értett egyet a „canonica visitatio”-ra adott válasszal. Állításuk szerint a nyolcadik idézett kijelentés kapcsán az elsőfokú bíróság tárgyi tévedést ejtett, az iskolát ugyanis az I-II. rendű felperesek eltávolítása után, 2010-ben, egyházi kérésre szüntették meg. A kilencedik pontban idézett kijelentés kapcsán arra utaltak, hogy egy felelős tisztségben álló egyházi előjáró nyomtatott sajtóban és az interneten megjelent véleménye miatt négy éve tapasztalják, hogy képtelenek munkához jutni. Mára egyértelmű, hogy ki vitte a jól prosperáló gyülekezetet és intézményeit anyagi, szervezeti és lelki csődbe, mára nincs iskola, a szeretetotthon lakóit most költöztetik máshová, az óvoda is kikerült a gyülekezet fenntartásából, a püspök végletesen megosztotta a gyülekezetet. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság ...né presbiter levelét, illetőleg a becsatolt gyülekezeti leveleket, amelyek az I-II. rendű felpereseket követelik vissza a gyülekezet élére, nem vette bizonyítékként figyelembe. A tizedik kitétel kapcsán kiemelték, hogy az I. rendű felperes soha nem utalványozott magának fizetést, az általuk beküldött cáfolat mellékletét képező bizonyítékokra az elsőfokú bíróság nem is reagált. A tizenegyedik kijelentés kapcsán azt állították, hogy az új lehetőség biztosításával a püspök csupán a II. rendű felperest kecsegtette, őt is csupán úgy, hogy a lelkészválasztáshoz való püspöki engedélyt megadja neki, ha talál befogadó gyülekezetet.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Kiemelte: az adott esetben való tények közlésére került sor, egy jogerős egyházi döntés alapján, amelynek tartalmi értékelésére, felülbírálatára csak egyházi szerv jogosult. Hangsúlyozta, hogy az I-II. rendű felperesek személyére vonatkozó objektíve valótlan tényállítást kifejező közlés nem hangzott el. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes értékítélete az I-II. rendű felperesekre nézve nem volt indokolatlanul bántó, megalázó.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelmében felülbírált [Pp. 228. § (4) bekezdés].

Az I-II. rendű felperesek fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság kellő részletességgel lefolytatott bizonyítási eljárás után, a feltárt peradatok alapján helyes tényállást állapított meg, azt ítélezésének alapjául a Fővárosi Ítéltábla elfogadta. Mindenben egyetértett a megfelelően alkalmazott jogszabályokra alapított okszerű jogi következtetésével is.

Az I-II. rendű felperesek által sérelmezett cikkek megjelenése idején hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 75. § (1) bekezdése kimondja, hogy a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A régi Ptk. 78. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés

szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla általánosságban azt emeli ki, hogy a régi Ptk. 78. §-a szerinti jóhírnév védelme azt kívánja biztosítani, hogy a társadalom tagjait a valóságos értékük alapján ítélik meg, amely úgy érvényesülhet, ha az adott személyről az objektív valóságot kifejező tényállítások, értékelések jelennek meg. A valóságot meghamisító tényállások, közlések, amelyek hátrányosan befolyásolják a személy társadalom részéről megnyilvánuló értékelését, jóhírnevet sértenek.

Az állandó bírói gyakorlat az általános személyiségi jogi perekre nézve is alkalmazza a Legfelsőbb Bíróság által eredetileg a sajtó-helyreigazítási eljárásra nézve kidolgozott, kollégiumi állásfoglalásokban rögzített vizsgálati szempontokat. Ennek megfelelően a PK 12. számú állásfoglalás értelmében véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában ugyancsak nem lehet jogsértés megállapításának alapja. A sértő, gyalázkodó tartalmat nem hordozó véleménynyilvánítás annak értéktartalmától függetlenül védelmet élvez, személyiségi jogvédelmet nem alapoz meg.

A PK 14. számú állásfoglalás alkalmazási körét a joggyakorlat kiterjesztette az általános személyiségi jogi perekre is, az ítélezési gyakorlat az állásfoglalás rendelkezéseit egyrészt nem csak a büntetőeljárásra, hanem más eljárásokra is alkalmazza, a sajtószerv jogosult beszámolni bármely nyilvános eljárás aktuális állásáról a valóságnak megfelelően. Ehhez mérten a teljes egyházi fegyelmi eljárásról is adott a tájékoztatási lehetőség, de figyelembe kell venni, hogy a tájékoztatás megfeleljen az eljárás adott állásának. Az I-II. rendű felperesek fellebbezési érvelésével szemben nincs jelentősége annak, hogy a fegyelmi eljárásban hozott határozat az egyház törvényei szerint jogerőre emelkedett-e, az alperes jogosult volt a valóságnak megfelelő tájékoztatást adni a nem jogerős döntést megelőző eljárásról, illetőleg magáról a döntésről is azzal, hogy tájékoztatás az I-II. rendű felperesek személyére nézve ezen túlmenően nem lehetett indokolatlanul bántó, sértő, megalázó, és burkoltan valótlan tényállítást sem tartalmazhatott.

Az elsőfokú bíróság - figyelemmel a hivatkozott jogszabályokra és állásfoglalásokra, valamint a beszerzett iratokra - mindenben helyesen következtetett arra, hogy az alperes jogsértést nem követett el az I-II. rendű felperesek terhére. Az olvasókat megfelelően tájékoztatta a fegyelmi eljárás lefolyásáról, az abban született határozatokról, illetőleg véleményt nyilvánított az azokban foglaltakról. Az I-II. rendű felperesek által sérelmezett közlésnek az egyházi fegyelmi eljárás akkori állásának megfelelően volt reális alapja, amit a fegyelmi tanács által folytatott bizonyítás eredménye alátámasztott. Az egyházi fegyelmi iratok áttekintésével - sem a gyülekezet tagjai számának csökkenését, a gyülekezet leépítését, sem a szeretetotthonban élő idős emberek gondozásbeli hiányosságait, sem az I. rendű felperes igazgató-lelkészé választását, sem az elbocsátásokat, sem a canonica

visitációra adott választ, sem az I-II. rendű felperesek vezetési stílusát és szolgálatát, sem az iskolabezárást, sem a lelkeszi illetményt, illetőleg annak utalványozását érintő közlések kapcsán - nem lehetett olyan következtetésre jutni, hogy az alperes a rendelkezésére álló adatokból kellő ténybeli alappal nem bíró, kirívóan okszerűtlen következtetéseket vont le. Az I-II. rendű felperesek által sérelmezett közlések az egyházi határozatokra tekintettel valótlannak nem voltak tekinthetők, az alperes azokról alkotott véleménye nem volt olyan mértékben sértő, bántó, megalázó, gyalázkodó, amely az I-II. rendű felperesek személyiségvédelmét megalapozná, az elsőfokú bíróság ezért helyesen állapította meg, hogy az I-II. rendű felperes keresetének jogalapja hiányzik.

A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 8. § (1) bekezdése értelmében az állam a vallási közösségek irányítására, felügyeletére szervet nem működtethet és nem hozhat létre. A (2) bekezdés kimondja: a vallási közösség hitelvei, belső törvénye, alapszabálya, szervezeti és működési szabályzata vagy azoknak megfelelő más szabályzata (a továbbiakban együtt: belső szabály) alapján hozott határozat érvényre juttatására állami kényszer nem alkalmazható, azt állami hatóság nem vizsgálhatja. A vallási közösség belső szabályon alapuló döntését állami szerv nem módosíthatja vagy bírálhatja felül, a jogszabályban nem szabályozott belső jogviszonyokból eredő jogviták elbírálására állami szervnek nincs hatásköre.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy e törvényi rendelkezésekből is következően helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a polgári személyiségvédelmi perben eljáró bíróság nem vizsgálhatja az egyházi szabályokon, törvényeken alapuló döntést, nem feladata az egyházi bíróság által lefolytatott eljárás felülvizsgálata sem. Az államnak az egyháztól való elválasztásának elve alapján a törvényes hatáskörében eljáró egyházi szerv határozatait, azok helyessége vagy jogszerűsége szempontjából a bíróság nem vizsgálhatja felül. Ebből az is következik, hogy az I-II. rendű felperesek a lelkeszi hivatás folytatására irányuló igényüket az egyházi törvények alapján a ... megfelelő fórumai előtt érvényesíthetik, ahhoz az állami igazságszolgáltatás, a régi Ptk. 7. § (1) bekezdésében meghatározott bírósági út nem vehető igénybe.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében az eredménytelenül fellebbező I-II. rendű felpereseknek meg kell téríteniük az alperes részére a jogi képviselővel felmerült költséget. Ennek összegét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján a ténylegesen kifejtett tevékenység arányában mérlegeléssel állapította meg, amelyhez a 4/A. § (1) bekezdése szerint hozzáadódik az áfa.

A Pp. 87. § (2) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla - a díj összegének meghatározása nélkül - megállapította, hogy a fellebbezési eljárás során a képviselőtöket ellátó pártfogó ügyvéd díját ugyancsak az I-II. rendű felpereseknek kell viselnie.

Az I-II. rendű felperesek teljes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2014. szeptember 26.

Dr. Sághy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s. k.
előadó bíró

Dr. Csordás Csilla s. k.
bíró